

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРАЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
MINISTRY OF SCIENCE AND HIGHER EDUCATION OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

А.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУАЗИЯ ҰАТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ А.Н. ГУМИЛЕВА
L.N. GUMILYOV EURASIAN NATIONAL UNIVERSITY

«ҰАТТЫҚ ВАЛЮТАНЫҢ ТҰРАҚТЫЛЫҒЫ МЕМЛЕКЕТТІҢ
ҚАРЖЫЛЫҚ КАУІПСІЗДІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ»
Қазақстан Республикасының ұлттық валютасының 30 жылдығына арналған
халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының
МАТЕРИАЛДАР ЖИНАҒЫ

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ

Международной научно-практической конференции,
посвященная 30-летию национальной валюты Республики Казахстан
«СТАБИЛЬНОСТЬ НАЦИОНАЛЬНОЙ ВАЛЮТЫ КАК ФАКТОР
ОБЕСПЕЧЕНИЯ ФИНАНСОВОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ГОСУДАРСТВА»

COLLECTION OF REPORTS

of the international scientific and practical conference dedicated to the 30th anniversary
of the national currency of the Republic of Kazakhstan
«STABILITY OF THE NATIONAL CURRENCY AS A FACTOR OF ENSURING
FINANCIAL SECURITY OF THE STATE»

АСТАНА, ASTANA,
2023

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ Л.Н. ГУМИЛЕВА

MINISTRY OF SCIENCE AND HIGHER EDUCATION OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
L.N. GUMILYOV EURASIAN NATIONAL UNIVERSITY

**"ҰЛТТЫҚ ВАЛЮТАНЫҢ ТҰРАҚТЫЛЫҒЫ МЕМЛЕКЕТТІҢ ҚАРЖЫЛЫҚ
ҚАУІПСІЗДІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ"
Қазақстан Республикасының ұлттық валютасының 30 жылдығына арналған
халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының
МАТЕРИАЛДАР ЖИНАҒЫ**

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
Международной научно-практической конференции, посвященная 30-летию
национальной валюты Республики Казахстан
**«СТАБИЛЬНОСТЬ НАЦИОНАЛЬНОЙ ВАЛЮТЫ КАК ФАКТОР ОБЕСПЕЧЕНИЯ
ФИНАНСОВОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ГОСУДАРСТВА»**

COLLECTION OF REPORTS
of the international scientific and practical conference dedicated to the 30th anniversary of the
national currency of the Republic of Kazakhstan
**"STABILITY OF THE NATIONAL CURRENCY AS A FACTOR OF ENSURING
FINANCIAL SECURITY OF THE STATE"**

ASTANA, 2023

ӘОЖ 336(075.8)
КБЖ 65.261
М17

Редакциялық алқа:

Мақыш С.Б. – Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ Басқарма мүшесі – академиялық мәселелер жөніндегі проректоры
Жағыпарова А.О. – Экономика факультінің деканы
Ажмухамедова А.А. – Экономика факультеті деканының ғылыми жұмыстар жөніндегі орынбасары
Мажитов Д.М. – «Қаржы» кафедрасының профессоры
Бұлақбай Ж.М. – «Қаржы» кафедрасының меңгерушісі
Майдырова А.Б. – «Экономика және кәсіпкерлік» кафедрасының меңгерушісі
Сембиева Л.М. – «Мемлекеттік аудит» кафедрасының меңгерушісі
Аманова Г.Д. – «Есеп және талдау» кафедрасының меңгерушісі
Муталиева Л.М. – «Туризм» кафедрасының меңгерушісі
Мухияева Д.М. – «Менеджмент» кафедрасының меңгерушісі
Алина Г.Б. – «Бизнес және басқару» факультетінің деканы, Esil University

М17 «Ұлттық валютаның тұрақтылығы мемлекеттің қаржылық қауіпсіздігін қамтамасыз ету факторы ретінде» Қазақстан Республикасы Ұлттық валютасының 30 жылдығына арналған халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясы. – Астана: Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ, 2023. – 787 б. Международная научно-практическая конференция, посвященная 30-летию национальной валюты Республики Казахстан **«Стабильность национальной валюты как фактор обеспечения финансовой безопасности государства»**. – Астана: ЕНУ имени Л.Н. Гумилева, 2023. – 787 с. International scientific and practical conference dedicated to the 30 thanniversary of the national currency of the Republic of Kazakhstan **«Stability of the national currency as a factor of ensuring financial security of the state»**. – Astana: L.N. Gumilyov ENU, 2023. – 787 p.

ISBN 978-601-337-909-8

Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның еңбектер жинағында мемлекеттің қаржылық қауіпсіздігін қамтамасыз ету және Қазақстан Республикасы ұлттық валютасының тұрақтылық факторлары қарастырылған.

В сборнике трудов международной научно-практической конференции рассмотрены факторы обеспечения финансовой безопасности государства и стабильности национальной валюты Республики Казахстан.

In the collection of works of the international scientific and practical conference, factors of ensuring the financial security of the state and the stability of the national currency of the Republic of Kazakhstan are considered.

ISBN 978-601-337-909-8

ӘОЖ 336(075.8)
КБЖ 65.261

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия
ұлттық университеті, 2023

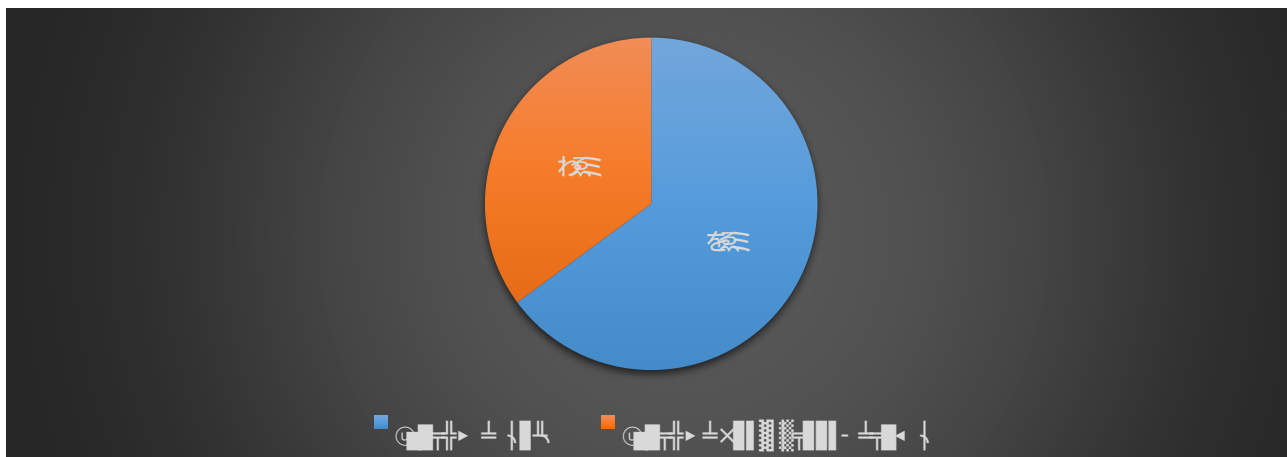

Рисунок – 3. Вклады населения, (по данным 31.12.2022г., Национальный Банк РК)
Примечание – составлено на основе литературы [2]

Повышение популярности тенговых депозитов в Казахстане может быть важным шагом для развития местной финансовой системы и мобилизации сбережений национального населения. Для достижения этой цели, правительство РК и регуляторные органы могут предпринимать ряд мер, чтобы сделать тенговые депозиты более привлекательными для населения. Вот некоторые из возможных мер:

- повышение процентных ставок, одним из наиболее прямых способов стимулировать интерес к тенговым депозитам является повышение процентных ставок на них. Более высокие ставки делают депозиты более привлекательными среди вкладчиков, так как они могут получать больший доход от своих сбережений;

- разработка инновационных банковских продуктов и депозитов, таких как срочные депозиты с премией за долгосрочное хранение средств или депозиты с гарантированным доходом, может стимулировать интерес вкладчиков;

- установление системы страхования депозитов может снизить риски для вкладчиков и повысить доверие к банковским депозитам. Это может сделать тенговые депозиты более привлекательными для населения.

Применение этих мер в комбинации и в соответствии с макроэкономической ситуацией может помочь увеличить популярность тенговых депозитов и способствовать развитию сберегательной культуры в Казахстане.

Список использованной литературы

1. Электронный ресурс: Национальный Банк Республики Казахстан. <https://nationalbank.kz/ru/news/informacionnye-soobshcheniya/15930>
2. Электронный ресурс: Национальный Банк Республики Казахстан. <https://www.nationalbank.kz/ru/news/press-relizy/15570>
3. Электронный ресурс: Kapital.kz. <https://kapital.kz/economic/117513/v-2023-godu-abr-ozhidayet-inflyatsiyu-v-kazakhstane-na-urovne-12-4.html>

ЦИФРЛЫҚ ТЕҢГЕНІҢ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭКОНОМИКАСЫНЫҢ ДАМУЫНА ӘСЕРІ

Махметова Д.С.

Л.Н.Гумилев атындағы Евразия Ұлттық Университеті, Астана қ., Қазақстан,
dana.makhmetova.90@bk.ru

Аңдатпа. Бұл мақалада цифрлық теңгенің ел экономиканың дамуына тигізетін әсері, цифрлық теңгенің беретін мүмкіндіктері, цифрлық теңгені еңгізудегі түрлі мемлекеттердің көздеген мақсаттары және тәжірибелері қарастырылған.

htb "

Сонымен қатар, цифрлық теңге не үшін қажет, оның артықшылығы неде және оны қазақстандықтардың өміріне енгізумен қандай өзгерістер болады деген мәселелер де қарастырылған.

Соңғы төрт жылда орталық банктердің цифрлық валюталарына деген қызығушылық айтарлықтай өсті. Егер 2020 жылы тек 37 ел цифрлық валюталарды құру және енгізу мәселелерін зерделесе, бүгінде мұндай мүмкіндікті әлемнің 130 елі қарастыруда. Сол себепті, Қазақстан Республикасына цифрлық теңгені енгізу, қазіргі таңда өзекті тақырыптың бірі болып табылады.

Аннотация. В данной статье рассматривается влияние цифрового тенге на развитие экономики страны, возможности цифрового тенге, цели и опыт различных государств по внедрению цифрового тенге.

Также рассмотрены вопросы, для чего нужен цифровой тенге, в чем его преимущества и какие изменения произойдут с его внедрением в жизнь казахстанцев.

За последние четыре года интерес к цифровым валютам центральных банков значительно вырос. Если в 2020 году вопросы создания и внедрения цифровых валют изучали только 37 стран, то сегодня такую возможность рассматривают 130 стран мира. Поэтому внедрение цифрового тенге в Республике Казахстан является на сегодняшний день одной из актуальных тем.

Abstract. This article discusses the impact of digital tenge on the development of the country's economy, the possibilities of digital Tenge, the goals and experience of various states in implementing digital tenge.

The issues of why digital tenge is needed, what are its advantages and what changes will occur with its introduction into the life of Kazakhstanis were considered.

Over the past four years, interest in digital currencies of central banks has grown significantly. If in 2020 only 37 countries studied the issues of creating and implementing digital currencies, today 130 countries of the world are considering such an opportunity. Therefore, the introduction of digital tenge in the Republic of Kazakhstan is one of the most relevant topics today.

Кілт сөздер: цифрлық валюта, цифрлық теңге, Ұлттық Банк, қолма-қол ақша, қолма-қолсыз ақша, қаржылық инклюзия, төлемдер.

2023 жылғы 15 тамызда өткен тұсаукесерде Қазақстан Республикасында цифрлық теңгені енгізу процесі қалай жүріп жатқандығы туралы баяндама жасалды. Бұл баяндамада Ұлттық банктің мамандары осы жылдың соңына дейін цифрлық теңгелер нақты есеп айырысулар жүргізу үшін қолжетімді болуы мүмкін деген болжам жасады. Содан кейін функционалдылықты кезең-кезеңімен кеңейту және 2025 жылдың соңына дейін өнеркәсіптік пайдалануға беру басталады деп жоспарлауда екенін де айтып өтті.

Негізі цифрлық валютаны енгізу жобасы туралы ҚР Ұлттық Банкі 2020 жылдың қараша айында мәлімдеген. Ал 2022 жылдың желтоқсан айында "Ұлттық Банктің төлем және қаржы технологияларын дамыту орталығы" АҚ өкілдері ресми түрде ұлттық валютаның үшінші нысаны «Цифрлық теңгенің» болашағы туралы қорытынды баяндама жасады [1].

Цифрлық теңге (ЦТ) – Қазақстанның ұлттық валютасының үшінші нысаны. Бүгінгі таңда ел экономикасында қолма-қол және қолма-қол ақшасыз ақша бар. Ұлттық банктің жоспары бойынша ЦТ бұл қолма-қол немесе қолма-қол ақшасыз ақшаны алмастырмайтын, бірақ қосымша төлем құралы болып енгізілетінін баяндады.

Жалпы ЦТ енгізудегі мақсат - қаржы нарығына қатысушылар үшін жаңа инновациялық сервистерді құра алатын қосымша құралды қолдану. ЦТ енгізілуі республиканың барлық өңірлері бойынша қолма-қол ақшасыз төлемдердің енуінің одан әрі өсуін қамтамасыз етеді, сонымен қатар қаржылық қызметтердің қолжетімділігін арттырады.

ЦТ технологиясы бірінші кезекте Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес төлем қызметтерін тұтынушылардың құқықтарын толық қорғау қамтамасыз етілетін тиімді және қауіпсіз төлемдерге бағытталған.

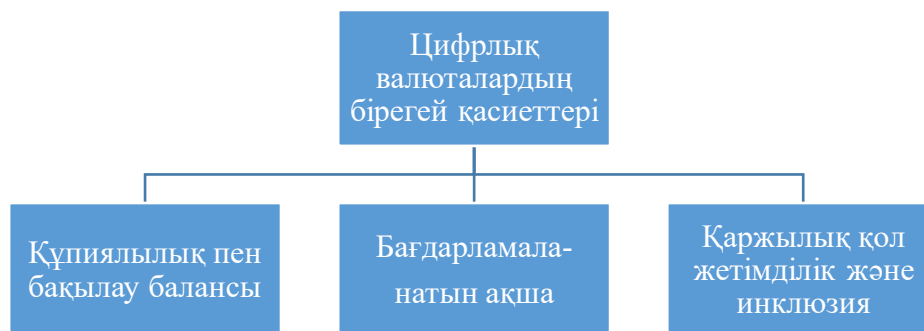
ЦТ шығару 2021 жылы Қазақстанның Ұлттық Банкі ЕДБ және мемлекеттік органдармен бірлесіп цифрлық теңгені құру үшін техникалық және құқықтық базаны әзірлеуді бастады. 2021 жылдың шілдесінен желтоқсанына дейін жобаны енгізудің бірінші кезеңі өткізілді. Тұжырымдаманың өміршеңдігін тексеру үшін прототип жасалды. 2022 жылы екінші кезең созылды, оның шеңберінде прототип пысықталып, тестілеуден өтті. 2022 жылғы қарашада қаржыгерлердің X Конгресінде Орталық банк жобаның пилоттық нұсқасын ұсынды. Желтоқсан айында платформаны кешенді зерттеу нәтижелері бойынша қорытынды баяндама айтылды. 2023 жылдың күзіне қарай нақты тұтынушылармен цифрлық валютаны тестілеуді өткізу жоспарлануда [1].

Цифрлық теңгені Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі ғана шығарады және оның міндеттемесі болып табылады. Бұл ретте Қазақстан Республикасындағы ақшаның барлық түрлері баламалы болады. 1 цифрлық теңге қолма-қол және қолма-қол ақшасыз нысанда 1 теңгеге баламалы болады. Төлем айналымының әрбір қатысушысы үшін кез келген сәтте цифрлықтан қолма-қол ақшасыз және қолма-қол нысанға еркін айырбастау мүмкіндігі қолжетімді болады. Ұлттық Банк цифрлық теңгедегі қалдықтарға пайыздарды есептеу мүмкіндігін қарастырмайды.

Ендігі кезекте, біз сандық ақшалардың қолма-қол ақшасыз ақшадан айырмашылығы неде, біз оны қайда пайдалана аламыз және цифрлық теңгені енгізу қажеттілігі туралы қарастырсاق.

Сандық валюталарды, "табиғатына" қарамастан, олар арқылы төлемдерді офлайн режимде жүзеге асыруға да болады. Тіпті, цифрлық ақшаны алушы да, ақша жіберуші де, мысалы ұшақта отырса да, цифрлық ақшамен транзакциялар жасай алады.

Сонымен бірге цифрлық валюталар тек өздеріне ғана тән ерекше қасиеттерге ие.

Сурет - 1. Сандық валюталардың бірегей қасиеттері

Ескерту - [2] әдебиет негізінде автормен құрастырылды

Құпиялылық пен бақылау балансы цифрлық теңгенің болашағы үшін маңызды басты қасиеттердің бірі болып саналып, клиенттің өзі деректерді үшінші тарапқа көрсеткісі келетін-келмейтінін өзі шеше алатын анонимділік сипатының болуы. Атап айтқанда, төлемдерді жүргізу кезінде бөгде адамдар үшін ақпаратты жабуға болады, бірақ банк пен реттеуші үшін КЖ/ТҚҚ (кірістерді жылыстатуға және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл) жөніндегі іс-шаралар шеңберінде транзакцияны тексеру мүмкіндігін қалдыруға болады.

Бағдарламаланатын ақша қасиетіне мысал келтіретін болсақ, әлеуметтік бағдарламаларды іске асыру кезінде сіз белгілі бір ақшаны қандай мақсаттарға жұмсай алатыныңызды сұрай аласыз. Осының есебінен мұқтаж азаматтардың санаттарын әлеуметтік қолдау жүйесі тиімдірек болады. Қазақстанның Мемлекеттік аппараты, мысалы, әлеуметтік қолдау шараларына бөлінген қаражат – зейнетақылар, балалар жәрдемақылары, бизнесті дамытуға арналған гранттар адресаттарға жеткен-жетпегенін тексеруге мүмкіндік беретін құралды өз иелігіне алады. Әлеуметтік қолдау алушылардың мәртебесі автоматты режимде, адам қателігі қауіпсіз тез және дәл расталатын болады.

Қаржылық қол жетімділік және инклюзия - Қазақстанның көптеген шалғай өңірлерінде банк картасы бойынша транзакция жүргізу мүмкіндігі жоқ. Сандық теңге бұл мәселені шеше алады, өйткені пайдаланушы үшін электрондық әмиянға әртүрлі тасымалдағыштардан, мысалы, смартфондардан немесе смарт-карталардан қол жеткізуді ұйымдастыруға болады.

Цифрлық теңге халыққа төлемдердің тағы бір қосымша тәсілін береді. Оның айналымы қолма-қол және қолма-қол ақшасыз ақша айналымына қосылып, ақша айырбастау мүмкіндіктерін кеңейтеді. Төлем жүйелерінің операторлары арасында бәсекелестік артады, бұл Қазақстанның қаржы жүйесінің тұрақтылығына ықпал ететін болады.

Цифрлық теңге жобасы түбегейлі жаңа қаржы өнімдерін жасауға мүмкіндік береді. Нәтижесінде цифрлық теңге банктер үшін ол сөзсіз бәсекелестіктің жаңа перспективаларын жасайды және олардың ең заманауи қаржы трендтерімен қатар жүруіне көмектеседі.

Цифрлық валютаның қалай пайдалы болатынын және басқа ақша түрлерінен айырмашылықтарына тоқталатын болсақ.

Цифрлық теңгенің ең айқын артықшылығы - цифрлық ақша арқылы төлемдер онлайн және офлайн форматтарда жасалатыны. Сандық теңге-бағдарламаланған ақша. Олар жеке электрондық әмияндарға жазылатын және олардың арасында қозғалатын бірегей цифрлық реттілік форматында шығарылады. Қажет болған жағдайда мұндай жазбаларды Мемлекеттік сатып алулардың ашықтығын немесе әлеуметтік төлемдердің атаулылығын қамтамасыз ету үшін бақылауға болады. Жобаны әзірлеушілер қазақстандықтар бір коммерциялық банкте бір әмияннан артық аша алмайтынын хабарлады. Бірақ егер тұтынушы оларды бірнеше банктерде ашуды шешсе, бірнеше әмиян болуы мүмкін. Бұл қаржы институттары арасындағы бәсекелестікті күшейтеді, бұл логикалық тұрғыдан қызметті жақсартып, өнім желісін кеңейтуі керек.

Цифрлық валютаны қолма – қол ақшасыз қаражатпен-интернет-эквайринг, мобильді қосымшалар, POS-терминалдар, QR-кодтар арқылы да төлеуге болады.

Сонымен, технологияның артықшылықтарына операциялардың қауіпсіздігі мен анонимділігі жатады (егер бұл әлеуметтік төлемдер болмаса).

Қолма-қол және қолма-қол ақшасыз төлемдер қазіргі әлемде бұрыннан таныс болды. Бірақ соңғы жылдары қаржыгерлер ақшаны үшінші форматта – цифрлық түрде пайдалану бойынша жекелеген елдерде пилоттық жобаларды талқылай бастады және тіпті енгізе бастады. Сандық валюталарды енгізу кезінде әртүрлі елдер түрлі мақсаттарды көздейді. Мысал ретінде, әлем елдерінің және Қазақстанның мақсаттарына, тәжірибесіне талдау келтірсем.

Кесте - 1. Сандық валютаны енгізудегі әлем елдері және Қазақстанның мақсаттары мен тәжірибесі

Әлем елдерінің мақсаттары мен тәжірибесі		ҚР мақсаты
Ресей	Қолма-қол рубль айналымының төмендеуін көздейді	Ұлттық валютаның цифрлық форматын енгізу бірнеше мақсатты көздейді:
Багам аралдары мен Шығыс Кариб теңізінің мемлекеттері	Төлем тиімділігі және қаржылық инклюзия. Пилоттық жобадан цифрлық форматтағы Багам доллары ұлттық деңгейде пайдалануға дейін өсті.	-қаржы нарығындағы бәсекелестікті арттыру (жаңа қаржы өнімдерін құру есебінен);
Қытай	Қытайда цифрлық юань 2022 жылы толық айналымға енді. 2022 жылдың аяғында қытайлықтардың айналымындағы цифрлық ақша көлемі 13,6 миллиард юаньды (шамамен екі миллиард доллар) құрады.	-қолма-қол ақшасыз төлемдердің енуінің өсуі (интернет болмаған кезде төлемдерді жүргізу мүмкіндігі);

Швеция	бұл Скандинавия елі ұлттық валютаны белсенді түрде цифрландыруда, соның ішінде шведтердің қолма-қол ақшаны пайдаланғысы келмеуіне байланысты.	- мемлекет тарапынан төлемдерді пайдалану тиімділігін арттыру.
Ескерту - [2, 3] әдебиет негізінде автормен құрастырылды		

Нәтижесінде, Қазақстанда цифрлық теңгенің пайда болуы жақсы экономикалық, қаржылық нәтижелерге қол жеткізуге мүмкіндік туғызады деп қорытындылауға болады. Нақтырақ айтатын болсақ, цифрлық теңгеден келесідей оң әсерлер болады деп болжануда [4]:

- Сандық валюталар бөлшек (барлық тұтынушыларға қол жетімді) және көтерме (шектеулі адамдарға, ең алдымен банктерге және басқа да кәсіби нарық қатысушыларына қол жетімді) болуы мүмкін;
- цифрлық теңге интернетке қосылмай төлем жасау мүмкіндігінің арқасында өңірлер арасындағы цифрлық алшақтықты еңсерудің маңызды құралдарының бірі бола алады;
- сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрестің тағы бір тәсілінің пайда болуы, салық салынатын базаның ұлғаюы, демек бюджетке түсетін түсімдердің пайда болуы;
- цифрлық теңгені енгізу делдалдар санын қысқарту есебінен трансшекаралық және көтерме төлемдерді жеделдетеді және арзандатады.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. Tengrinews.kz [электронды ресурc].- https://tengrinews.kz/kazakhstan_news/kogda-kazahstantsyi-poluchat-dostup-k-tsifrovomu-tenge-513462/, жүгінген күні 15 қазан 2023 жыл.
2. Zakon.kz [электронды ресурc].- <https://www.zakon.kz/finansy/6409250-plyusy-i-minusy-izmenit-li-zhizn-kazahstantsev-tsifrovoy-tenge.html> жүгінген күні 05 қазан 2023 жыл.
3. Информбюро [электронды ресурc].- <https://informburo.kz/stati/cifrovoy-tenge-cto-eto-zacem-ego-vvodyat-i-kak-on-prigoditsya-kazaxstancam> жүгінген күні 18 тамыз 2023 жыл.
4. Курсив [электронды ресурc].- <https://kz.kursiv.media/2023-06-19/zhn-digitaltenge/> жүгінген күні 19 маусым 2023 жыл.

ДЕНЕЖНЫЙ РЫНОК И ЕГО РОЛЬ В ФУНКЦИОНИРОВАНИИ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ

Мусина А.А.

д.э.н., профессор, ESIL University, г.Астана, Казахстан
amusina@mail.ru

Аннотация. Деятельность коммерческих банков находится под влиянием множества факторов и условий в том числе от состояния и регулирования денежного рынка в стране. Денежный рынок является источником ликвидности для банков второго уровня. Меры, принимаемые для регулирования денежного рынка, имеют непосредственное отношение к банкам и их кредитной и процентной политике. В статье рассматриваются актуальные проблемы функционирования денежного рынка, методы регулирования банковской ликвидности со стороны государственных органов, а также влияние инструментов регулирования на процентную и кредитную политику БВУ. Используются данные регулятора о состоянии показателей ликвидности, динамике базовой ставки Национального банка. В качестве вывода приведены аргументы в пользу снижения базовой ставки, что приведет к снижению ставок вознаграждения по кредитам банков и активизации кредитной деятельности в реальном секторе экономики.